

Brussel, 16 december 2025
(OR. en)

16923/25

DEVGEN 240
FIN 1566
ACP 138
RELEX 1702

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

aan: de delegaties

Betreft: Het bevorderen van wederzijds voordelige partnerschappen door betere financiering, gendergelijkheid, mondiale gezondheid en handel
- Conclusies van de Raad (15 december 2025)

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over het bevorderen van wederzijds voordelige partnerschappen door betere financiering, gendergelijkheid, mondiale gezondheid en handel, die de Raad tijdens zijn 4145e zitting, van 15 december 2025, heeft goedgekeurd.

Conclusies van de Raad over het bevorderen van wederzijds voordelige partnerschappen door betere financiering, gendergelijkheid, mondiale gezondheid en handel

(Zonder vooruit te lopen op de onderhandelingen over het volgende meerjarig financieel kader)

Financiering van internationale partnerschappen

1. De Raad erkent dat investeringen in internationale partnerschappen leiden tot een sterker, veiliger, veerkrachtiger en meer mondiaal verbonden Europa en dat de financiering van internationale partnerschappen een hoeksteen blijft van de mondiale agenda en de doelstellingen van het buitenlands beleid van de EU. De internationale partnerschappen van de EU ondersteunen duurzame economische, sociale en ecologische ontwikkeling in partnerlanden met als hoofddoel armoede uit te bannen, bij te dragen tot het behoud van een op regels gebaseerde wereldorde en de Europese belangen te helpen behartigen, in overeenstemming met de strategische agenda 2024-2029 van de EU voor een welvarend en concurrerend Europa. De Raad onderstreept dat de EU vastbesloten is een betrouwbare, op waarden gerichte en stabiele partner te blijven bij het verwezenlijken van duurzame ontwikkeling en het tot stand brengen van wederzijds voordelige partnerschappen.
2. De Raad herinnert aan de toezegging van de EU en haar lidstaten om de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling, de bijbehorende 17 duurzameontwikkelingsdoelstellingen, de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, de doelen en streefdoelen van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal en het Pact voor de Toekomst te verwezenlijken.
3. De EU zal met partnerlanden blijven samenwerken om op korte en lange termijn relevante oplossingen te vinden via ontwikkelingssamenwerking, onder meer via de Global Gateway-strategie van de EU en de daarin beschreven 360-gradenaanpak. Het opbouwen van wederzijds voordelige partnerschappen vereist brede en zinvolle samenwerking via zowel ontwikkelingssamenwerking als handel en investeringen, maar ook via een politieke en veiligheidsdialoog, waarbij wordt erkend dat partnerlanden de primaire verantwoordelijkheid dragen voor hun nationale ontwikkeling. Ook de complementariteit met humanitaire hulp moet worden gewaarborgd, in overeenstemming met de nexusbenadering ten aanzien van humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede. Er moeten duurzame benaderingen worden ontwikkeld voor meer samenhang tussen het ontwikkelings- en het migratiebeleid, in

overeenstemming met het EU-recht en het internationaal recht, onder meer door de onderliggende oorzaken van irreguliere migratie op duurzame wijze aan te pakken.

4. Vooruitblikkend, en rekening houdend met het resultaat van de 4e Internationale Conferentie inzake ontwikkelingsfinanciering in Sevilla in juni-juli 2025, herhaalt de Raad het belang van financiering voor duurzame ontwikkeling en het doeltreffende gebruik van alle beschikbare financieringsbronnen – publieke en particuliere, binnenlandse en internationale – om de financieringskloof te dichten. De Raad onderstreept het belang van gecoördineerde publieke en private inspanningen en innovatieve financieringsmechanismen, en erkent dat officiële ontwikkelingshulp (ODA) bij het aanboren van extra middelen een katalyserende rol speelt door binnenlandse middelen, gemengde financiering en duurzame particuliere investeringen te mobiliseren. De Raad benadrukt hoe belangrijk het is partnerlanden te ondersteunen bij het creëren van de begrotingsruimte die nodig is voor het versnellen van investeringen die het leven van mensen verbeteren en fatsoenlijke banen scheppen, en tegelijkertijd de houdbaarheid van de schuld te waarborgen, aantrekkelijke investeringsvoorwaarden te stimuleren, de particuliere sector te mobiliseren en corruptie en illegale geldstromen te bestrijden.
5. De Raad roept op tot de doeltreffende uitvoering van de hervorming van de internationale financiële architectuur, met inbegrip van de multilaterale ontwikkelingsbanken, om meer financiering vrij te maken voor de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen via een multilateraal systeem dat minder gefragmenteerd, efficiënter, impactvoller en veerkrachtiger is om huidige en toekomstige uitdagingen en crises het hoofd te bieden.
6. De Raad benadrukt dat de externe financiering van de EU geschikt moet zijn voor het beoogde doel en de mondiale rol van de EU moet ondersteunen in een evoluerend wereldwijd landschap dat wordt gekenmerkt door onzekerheid, strategische en economische concurrentie, kwetsbaarheid, toenemende conflicten en aanhoudende crises. Ze moet de EU in staat stellen haar geopolitieke en geo-economische invloed te versterken, een nieuwe aanpak van internationale samenwerking na te streven, mondiale uitdagingen het hoofd te bieden en bij te dragen tot het leveren van mondiale collectieve voorzieningen door op waarden gebaseerde, wederzijds voordelige partnerschappen te stimuleren. Bovendien moet de EU een cruciale rol blijven spelen in het lopende VN80-hervormingsproces, en de op regels gebaseerde internationale orde waarvan de VN de kern vormt, beschermen. De EU moet ook haar aanbod afstemmen op de behoeften van partnerlanden, met inbegrip van de minst ontwikkelde landen, kleine eilandstaten in ontwikkeling en kwetsbare landen, en op een meer geïntegreerde manier te werk gaan via de Team Europa-aanpak, waarbij de nadruk wordt gelegd op het belang en de rol van de EU-delegaties en het vermogen van elke lidstaat om op zinvolle wijze bij te dragen aan het gezamenlijke Europese aanbod aan partnerlanden.

Uitvoering van de EU-strategie voor mondiale gezondheid

7. De Raad is ingenomen met het eerste verslag over de uitvoering van de EU-strategie voor mondiale gezondheid en bevestigt andermaal dat de EU en haar lidstaten voortrekkers zijn bij de bevordering van de mondiale gezondheid, samen met partners, uitgaande van solidariteit, menselijkheid, rechtvaardigheid, gendergelijkheid en eerbiediging van de mensenrechten voor iedereen. De Raad erkent dat ziekten zich niet laten tegenhouden door grenzen en een sectoroverschrijdend effect kunnen hebben. Wereldwijde toegang tot een volledig aanbod aan essentiële gezondheidsdiensten en betrouwbare gezondheidsinformatie is daarom van cruciaal belang voor de bescherming van de gezondheid, het welzijn en de sociaal-economische stabiliteit van Europa. Deze betrokkenheid moet ook gebaseerd zijn op de “één gezondheid” - benadering, waarin het verband tussen de gezondheid van mens, dier en milieu wordt erkend en de toenemende gevolgen van klimaatverandering voor de mondiale gezondheid worden ingezien.
8. De Raad bevestigt het strategische belang van de EU-strategie voor mondiale gezondheid en de drie belangrijkste prioriteiten ervan, namelijk de gezondheid en het welzijn van mensen verbeteren, gezondheidszorgstelsels en universele gezondheidszorg versterken, en gezondheidsbedreigingen bestrijden, alsook van het waarborgen van gelijke toegang tot hoogwaardige gezondheidsdiensten, met inbegrip van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten overeenkomstig de nieuwe Europese consensus inzake ontwikkeling. De Raad is ingenomen met de lopende werkzaamheden om een alomvattend kader voor follow-up, resultaten en impact tot stand te brengen.
9. De EU en haar lidstaten leveren aanzienlijke bijdragen aan de verbetering van de mondiale gezondheid door middel van acties en partnerschappen in verschillende sectoren en op alle niveaus. Het gaat daarbij onder meer om bevordering van de universele toegang tot vaccins en geneesmiddelen en tot gezondheidstechnologieën, met inachtneming van de internationale regels. De EU houdt zich eveneens bezig met de bestrijding van overdraagbare en niet-overdraagbare ziekten, met name door middel van substantiële samenwerking, binnen de beschikbare mogelijkheden, met de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en andere VN-entiteiten, waaronder het Bevolkingsfonds van de VN (UNFPA), het VN-aidsprogramma en Unicef, en met belangrijke mondiale gezondheidsinitiatieven en -mechanismen zoals de vaccinalliantie Gavi, het Wereldfonds voor de bestrijding van aids, tuberculose en malaria, het Wereldwijde Initiatief voor de uitroeiing van polio (GPEI), de Internationale Faciliteit voor de aankoop van geneesmiddelen (Unitaid), het Internationaal Vaccinatie-instituut (IVI) en het pandemiefonds. Hieruit blijkt eens te meer de noodzaak van voortgezette duurzame financiering in overeenstemming met relevante herschikkings- en prioriteringsprocessen, alsook van meer verantwoordingsplicht en transparantie, een sterkere paraatheid en het gebruik van digitale gezondheidsoplossingen om de mondiale gezondheidsstelsels te versterken.

10. De Raad roept de EU en haar lidstaten op de EU-strategie voor mondiale gezondheid te blijven uitvoeren en ervoor te zorgen dat deze relevant blijft in het veranderende mondiale gezondheidslandschap en voor de wereldwijde bescherming van de gezondheid. Het gaat daarbij onder meer om het versterken van de collectieve impact als mondiale en regionale speler, onder meer via de Global Gateway-strategie en Team Europa-initiatieven, het constructief bijdragen aan de hervormingsagenda's van de mondiale gezondheidsarchitectuur, met inbegrip van de Lusaka-agenda en het herprioriteringsproces van de WHO, en het benadrukken van nauwe samenwerking tussen alle actoren om de efficiëntie te vergroten en synergieën te bevorderen. De Raad blijft bezorgd over de aanzienlijke negatieve gevolgen voor de wereldwijde bescherming van de gezondheid en de gezondheidsresultaten voor enkele van de meest gemarginaliseerde gemeenschappen in de wereld, als gevolg van de dramatische vermindering van de financiering voor mondiale gezondheid. In dit verband benadrukt de Raad dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat de EU zich aan de nieuwe omstandigheden aanpast, onder meer door waar nodig prioriteiten te herzien en de focus te verleggen, en er tegelijkertijd naar te streven vast te houden aan maatregelen om de meest achtergestelde personen gelijkheid op gezondheidsgebied te bieden. De Raad bevestigt dat de EU vastbesloten is met alle belanghebbenden, waaronder de WHO, die de kern vormt van de mondiale gezondheidsarchitectuur, samen te werken om de EU-strategie voor mondiale gezondheid vooruit te helpen en gezamenlijk stappen vooruit te zetten.

Evaluatie van het genderactieplan III

11. De Raad neemt nota van het resultaat van de onafhankelijke evaluatie van het EU-genderactieplan III (GAP III). De evaluatie bevestigt zowel het strategische belang van het GAP III, dat door de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie is aangenomen en positief werd onthaald in de conclusies van het voorzitterschap, als de rol van het GAP III om ervoor te blijven zorgen dat het strategisch belang van gendergelijkheid in het extern optreden van de EU steeds groter wordt. Aangezien er wereldwijd ongekend veel verzet is tegen gendergelijkheid en de rechten van vrouwen en meisjes, met inbegrip van hun seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR), bevestigt de Raad dat hij vastbesloten is gendergelijkheid, empowerment van vrouwen en SRGR wereldwijd te bevorderen, overeenkomstig de nieuwe Europese consensus inzake ontwikkeling en in samenwerking met partnerregeringen, het maatschappelijk middenveld en de particuliere sector.

12. De EU blijft zich inspannen voor de bevordering, bescherming en naleving van alle mensenrechten en voor de volledige en doeltreffende uitvoering van het actieprogramma van Peking, het actieprogramma van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling (ICPD) en van de resultaten van de toetsingsconferenties ervan, en blijft zich inzetten voor de bescherming van de seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in dit verband. Derhalve bevestigt de EU haar toewijding aan het bevorderen, beschermen en garanderen van de uitoefening van het recht van alle individuen om volledige zeggenschap te hebben, en in vrijheid en verantwoordelijkheid te beslissen over zaken die hun seksualiteit en seksuele en reproductieve gezondheid aangaan, zonder discriminatie, dwang of geweld. De EU benadrukt ook de noodzaak van universele toegang tot hoogwaardige, betaalbare en uitgebreide informatie, educatie, inclusief uitgebreide seksuele voorlichting, en gezondheidszorg met betrekking tot seksuele en reproductieve gezondheid.
13. De Raad neemt nota van de voorbereiding van een vierde genderactieplan (GAP IV) [door de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie]. Het GAP IV moet blijken van de blijvende inzet en het leiderschap van de EU doordat er concrete doelstellingen worden vastgesteld. Het GAP IV moet gendergelijkheid en SRGR blijven bevorderen, overeenkomstig de nieuwe Europese consensus inzake ontwikkeling, alsook de rechten van alle vrouwen en meisjes en lhbtj-personen door middel van transformatieve benaderingen die de onderliggende oorzaken van genderongelijkheid en meervoudige en elkaar overlappende vormen van discriminatie aanpakken en een op mensenrechten gebaseerde aanpak hanteren. Het GAP IV moet bijdragen tot het creëren van een veilige omgeving voor vrouwelijke mensenrechtenactivisten en lhbtj-personen. Het GAP IV moet ook genderstereotypen, de onderliggende oorzaken van genderongelijkheid en discriminatie van vrouwen en meisjes blijven bestrijden, met bijzondere aandacht voor de meest kansarme personen, waaronder personen met een handicap. In het GAP IV moet de toezegging van de EU worden herhaald om gelijke, volwaardige, doeltreffende en betekenisvolle participatie en dito leiderschap van vrouwen en jongeren, in al hun diversiteit en op alle gebieden en niveaus van het openbare en politieke leven te ondersteunen, overeenkomstig het EU-actieplan inzake mensenrechten en democratie 2020-2027. Het GAP IV moet ook gericht zijn op de versterking van de economische en sociale rechten van alle vrouwen en meisjes, de uitvoering van de agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid en de uitbanning van alle vormen van seksueel en gendergerelateerd geweld. Al deze toezeggingen moeten tot uiting blijven komen in de financieringsinstrumenten van de EU voor extern optreden.

Jaarverslag over de EU-doelstellingen inzake ontwikkelingshulp

14. De Raad is ingenomen met de jaarlijkse analyse door de Commissie van de EU-doelstellingen inzake ontwikkelingshulp en wenst aan de Europese Raad verslag uit te brengen over het volgende:
- a) In 2024 namen de EU en haar lidstaten 42 % van de wereldwijde officiële ontwikkelingshulp (ODA)¹ voor hun rekening, waarmee zij hun leidende positie in het kader van de mondiale agenda voor duurzame ontwikkeling behielden als grootste mondiale verstrekker van ODA.
 - b) De collectieve ODA van de EU² vertegenwoordigde 0,50 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU in 2024, wat overeenkomt met 88,7 miljard EUR. Dit is een daling ten opzichte van het ODA-aandeel van 0,56 % van het bni van de EU in 2023 (95,5 miljard EUR).
 - c) De collectieve ODA van de EU aan de minst ontwikkelde landen (MOL's) in 2023³ vertegenwoordigde 0,12 % van het bni van de EU, wat overeenkomt met 20,0 miljard EUR. Dit is een stijging ten opzichte van het ODA-aandeel van 0,10 % van het bni van de EU in 2022 (15,3 miljard EUR).
15. De Raad blijft alle lidstaten aanmoedigen vooruitgang te boeken bij de verwezenlijking van hun individuele doelstellingen en de collectieve toezeggingen van de EU om uiterlijk in 2030 0,7 % van het bni als ODA⁴ en 0,20 % van het bni als ODA aan MOL's te verstrekken. De Raad moedigt de lidstaten ook aan ervoor te zorgen dat een passend deel van hun ODA, bijvoorbeeld 10 %, wordt besteed aan humanitair optreden, afhankelijk van de bestaande humanitaire behoeften.

¹ Gebaseerd op voorlopige informatie over de ODA-gegevens van 2024 van de OESO/DAC. De mondiale ODA omvat hier de ODA die door de EU als geheel en door alle andere DAC- en niet-DAC-donoren die aan de OESO rapporteren, wordt verstrekt.

² Gebaseerd op voorlopige informatie over de ODA-gegevens van 2024 van de OESO/DAC. De collectieve ODA van de EU wordt gemeten op basis van subsidie-equivalenten en vertegenwoordigt de som van de ODA van de EU-lidstaten en het aandeel van de door de EU-instellingen verstrekte ODA dat niet wordt toegerekend aan de lidstaten of niet-EU-donoren zoals het Verenigd Koninkrijk.

³ Gebaseerd op de ODA-gegevens van 2023 van de OESO/DAC. De collectieve ODA van de EU aan de MOL's omvat de bilaterale netto-ODA van de EU-lidstaten aan de MOL's, aan de lidstaten toegeschreven multilaterale ODA aan de MOL's, regionale netto-ODA waarvan bekend is dat zij aan de MOL's ten goede komt en regionale netto-ODA van de EU-instellingen waarvan bekend is dat zij aan de MOL's ten goede komt (exclusief het aandeel van het VK).

⁴ De lidstaten die na 2002 tot de EU zijn toegetreden, hebben toegezegd hun ODA/bni-verhouding tot 0,33 % te verhogen.

16. De Raad bevestigt dat de EU bereid is actief bij te dragen tot de vormgeving van een internationaal systeem voor ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp dat volledig is toegerust om de huidige mondiale uitdagingen aan te pakken. In dit verband roept de Raad op tot internationale partnerschappen die doeltreffend gebruikmaken van alle financieringsbronnen voor duurzame ontwikkeling, met inbegrip van en verdergaand dan ODA, om de impact van middelen te optimaliseren en de ontwikkelingsagenda van partnerlanden, met inbegrip van de minst ontwikkelde en kwetsbare landen, te ondersteunen. De Raad onderstreept het belang van een betere en meer systematische meting van de impact, alsook het belang van inclusieve gegevensverzameling en transparante verslaglegging over alle officiële financieringsbronnen, met inbegrip van middelen die worden gemobiliseerd vanuit de particuliere sector, via het kennisgevingssysteem van de crediteurlanden van de OESO (met name ODA), de totale officiële steun voor duurzame ontwikkeling (TOSSD) en het internationaal initiatief inzake transparantie bij ontwikkelingshulp (IATI).

Speciaal verslag van de Europese Rekenkamer over hulp voor handel

17. De Raad is ingenomen met Speciaal verslag 17/2025 van de Europese Rekenkamer en prijst de Commissie voor het aanvaarden van de aanbevelingen van de Rekenkamer. De Raad is het in grote lijnen eens met de antwoorden van de Commissie op de bevindingen en aanbevelingen in het verslag van de Rekenkamer.
18. Hulp voor handel is een belangrijk onderdeel van ontwikkelingsfinanciering en sluit aan bij de Global Gateway-strategie, onder meer door investeringen in economische infrastructuur en de ontwikkeling van productiecapaciteit. De EU en haar lidstaten tezamen leveren wereldwijd nog steeds de grootste bijdrage aan “hulp voor handel”, met ongeveer 22,2 miljard EUR in 2022, wat neerkomt op 36 % van alle hulp voor handel uit bilaterale en multilaterale bronnen.
19. De Raad bevestigt dat de EU zich zal blijven inzetten voor de ondersteuning van partnerlanden bij het aanpakken van handelsgerelateerde belemmeringen en de versterking van hun capaciteit om handel te drijven en te onderhandelen over internationale handelsregels en deze toe te passen, alsook voor de ondersteuning van regionale integratieprocessen en de opbouw van de infrastructuur die zij nodig hebben om in het internationale handelssysteem te integreren. De Raad herhaalt ook *dat hij een gunstig klimaat voor handel* en investeringen *wil ondersteunen om wederzijds voordelige partnerschappen en duurzame ontwikkeling te bevorderen*, en wijst op de noodzaak van meer gerichte inspanningen ten behoeve van de minst ontwikkelde landen (MOL's).